

༡༡། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཁས་པ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱིན་ལས་སྐབས་ལྔ་པ་དྲུག་པ་བདུན་པ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་བྱང་འབྲེལ་
དུ་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

@001A ༡༡། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །གཉིས་པ་ཅེ་སྟྱར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་འགྲོ་སྟེན་རྣམ་གཞག་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་
བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟྱར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་རྟོགས་སྟྱར་བ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཅེ་སྟྱར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་རྣམ་པ་

ལ་གོམས་པ་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་སྟེ་དུ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྟྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གོམས་པ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཅེ་སྟྱར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་

པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ། རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྫོགས་པ་འབྱུང་བས། ཞེས་པ་ནས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་
རྫོགས་པ་ཞེས་པའི་བར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གོམས་པ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས། ཅེ་སྟོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
མཁུན་གསུམ་གྱི་

རྣམ་པ་ལ་གོམས་པ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཐོབ་

པའི་དམན་ལམ་སྟོན་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཅེ་སྟོར་ཡིན་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
སྟོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་

@002A ༄། །ཁྱབ་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་
ཤེས་གྱི་

ནམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ན། སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་
ན། ཐེག་དམན་

གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་སོགས་ལ་
རིགས་འགྲོའོ།

༥ གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་ནམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་གོམས་པ་རབ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་
དཔའི་ཡེ་ཤེས། ཅེ་སྦྱོར་

གྲི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། སྒྲོར་ལམ་ཅི་སྒྲོར། མཐོང་ལམ་ཅི་སྒྲོར། སྒྲོམ་ལམ་ཅི་སྒྲོར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅི་སྒྲོར་དང་བཞི་ཡོད། ས་མཚམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་
བར་དུ་ཡོད། ༙ླ གསུམ་

པ་ཅོད་པ་སྒོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་གོམས་པ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཚོགས་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག །སྒྲོར་ལམ་ཡིན་ན། སྒྲོར་ལམ་ཅི་སྒྲོར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཡིན་ན། སྒྲོར་ལམ་ཅི་སྒྲོར་ཡིན་དགོས། དེའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་
ཅི་སྒྲོར་ཡིན་དགོས་

@002B པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྒྲོར་ལམ་ཅི་སྒྲོར། མཐོང་ལམ་ཅི་སྒྲོར། སྒྲོམ་ལམ་ཅི་སྒྲོར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅི་སྒྲོར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཤོད་སོགས་བཞི་ནི་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ལ། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ན། །ཞེས་

སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་དོད་ཅི་སྒྱུར་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྒྲུབ་པོ་སྟེད། །ཅིས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་ཅི་མོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་བཟོད་
པ་དང་། གླིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་ཆོས་

མཆོག་ཅི་སྒྱུར་འཆད་ལ། དང་པོའི་དོན་ནི། འབྲེལ་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པར་སྟོབ་དང་། ཞེས་པ་
ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉི་བར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་བར་གསུང་།

གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་བར་གསུང་། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་བར་གསུང་། བཞི་པ་ནི། ཚད་སྟོང་པ་ནི་སྤང་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བར་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

པའི་བར་གསུང་། དེ་དག་གང་ལས་འཕྲོས་པ་ཡང་། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་
འཇམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

སྒྲ་མྱི་མེད་པར་མི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར། ཅེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་གང་ཟག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བ་གང་གིས། ལྷ་མེད་རྫོགས་
བྱང་དུ་དམིགས་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་

@003A ༄༄༅། །སྒྲ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་ནི། སྤྱད་པ་ལས། མི་ལྟོག་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ལ་རབ་དུ་བཞུགས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ལས་འཕྲོས་
སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཞི་ལས། རྟོད་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམས་ཅན། རྟོད་ཅི་སྤྱོད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱན་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་བ་ཐོབ་

པའི་ཏྲགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་མདོ་ལས་བཞེད་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་དང་། ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་
རྣམ་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྲོར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་བུའི་གླིང་གི་སྒྲེ་

བོ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་
ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་

དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བཏྲན་པའི་ཅེ་སྒྲོར་ཞེས་ནི་མདོ་ལས་མངོན་པར་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་སོགས་ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གསུམ་པའི་དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
བྱེད་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་མདོ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཡོངས་སུ་

བསྐྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དང་པོ་དག་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱིས་དག་སྤང་བྱངས་གྱིས་གཞལ་བ་དང་ཚུ་སྐྱ་ཅིས་གཞལ་རྩས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བས་
ཀྱང་བྱང་སེམས་བཞིའི་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སྤྱི་རང་བའི་བསོད་ནམས་མང་

@003B པེ་ཉིད་གྱིས་ནི་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་བཞི་པའི་དོན་ནོ། །རྟགས་གྱི་བྱངས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་
པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་

ཅད་བདེན་མེད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་སོགས་རྟགས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་དང་པོ། རྟོད་ཅི་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡི་
ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་འབྲུ་བའི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡི་

ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མི་ལམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དོད་ཐོབ་ཟིན་པས་བྱུང་བེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
ཆོགས་ལམ་བས་མི་ལམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ལྟ་བ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མི་ལམ་དུ་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དོད་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ། དོད་ཅེ་སྒྲོར་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
རྟགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་

བཞིན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་སོགས་རྟགས་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་གཉིས་པ། ཅེ་
མེའི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱིའི་རྣམ་འཕེལ་

བརྒྱད་ཙམ་གྱིས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པའི་ཅེ་མེའི་ཅེ་སྒྲོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟགས་པ་བརྟན་པོ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་གསུམ་པ། བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་
མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་

@004A ཨུམ་། །སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་གཉིས་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་

ལྷན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྲོའོ། །ཁ་ཅིག་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་བཞི་པ། ཆོས་མཆོག་ཅུ་སྟེར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉིང་
ངེ་འཇིན་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། ༥ །གཉིས་པ་རང་གི་
ལུགས་ལ། མྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་

ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་མྱི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་དང་པོ་དྲོད་ཅུ་སྟེར་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་རྟོགས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ།
མྱི་ལམ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་མྱི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་

དང་། མི་ལམ་ན་དམན་པའི་ལམ་དོན་གཉིས་ལ་དགའ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བཅས་མཐོང་བ་དང་། དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྩུ་འཕུལ་སྟོན་པ་མཐོང་བ་དང་།
དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་བ་དང་། དེར་

ངན་སོང་མཐོང་ནས་དེ་སྟོང་བའི་སྟོན་ལམ་བྱེད་པ་དང་། མི་ལམ་དང་སད་པ་གང་རུང་ལ་གྲོང་བྱེད་སོགས་མེས་ཆོག་པ་མཐོང་ནས་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་དེ་དག་ཞི་རྒྱས་པ་དང་། མི་
ལམ་སད་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་གཞན་མི་མ་ཡིན་གྱིས་ཟིན་པ་རང་གིས་

བདེན་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་རྒྱས་པ་དང་། བདུད་གྱི་ལས་ཤེས་ཏེ་བདུད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྟོན་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བའི་ཡེ་

@004B ཤེས་ཐོབ་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་སོགས་རྟགས་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་གཉིས་པ། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྟོར་གྱི་མཚན་
ཉིད། དེའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་

གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་མི་སྐྱག་པའི་
བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་དང་དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཆོས་དོན་དམ་པར་མི་

དམིགས་པ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷ་འོངས་ནས་སྤང་བ་དང་། བདུད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པ་དང་། བྱང་
སེམས་དང་གྲོགས་གཅིག་པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ཕྱིའི་རྟགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བརྒྱད་

དང་། ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་རྩས་ལྡན་འགྲུབ་པ་དང་།
ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་སོགས་ཆེར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་

སོགས་གྱི་ཆོས་ལ་བདེན་ཞེན་ཅི་རིགས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་། ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མཐུས་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བ་ཐོབ་པ་སྟེ་ནང་གི་རྟགས་བརྒྱད་

དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཤེས་གྱི་ཉོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་གསུམ་པ། བཟོད་པའི་ཕྱི་སྒྲོལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ནི་གཞན་དོན་སྐྱབ་ལྷན་པའི་
སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་།

ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །བསོད་ནམས་མང་པོས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་བཞི་པ། ཆོས་མཆོག་ཕྱི་སྒྲོལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཨ་ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་
ཅིག་ ཤེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་བྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་

@005A ༄། །མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ལྟ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་

ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་བྱོད་
ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེའི་ཆོ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་བཞིན་པ་གང་།

ཞིག །གཉིད་ལ་གནས་བཞིན་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཐོབ་པ་དང་སྒོར་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་མི་ལམ་གྱི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་དུ་ལྟ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་གཉིད་མེད་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་དགོ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེའི་

རྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གྱི་གཉིད་སོགས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་ཆ་དང་པོ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་བྱོད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་

ལམ་ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། ༙ སྤང་བྱ་རྟོག་པ་གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅི་སྒྲོར་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ། གཉིན་པོ་ཅི་སྒྲོར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བཞེས་གཟུང་ཉོག་མདོར་བསྟན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་
དབྱེ་བས། །ཞེས་པ་ནས། རོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

@005B ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཛིན་ཉོག་མདོར་བསྟན་ཏོ། །དེ་གཉིས་ལས་དང་པོའི་དོན་ནི། འབྲེལ་བར། འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དག་ལ། ཞེས་པ་
ནས། ཇི་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པའི་རོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་

པའི་བར་དང་། གཉིས་པའི་དོན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་རོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུང་། འཕྲོས་ནི། ཀྱི་
མ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་ཡུམ་ལ་སྟོན་པ་དེ་ནི་

སྟོང་པོ་ལ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཇི་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བགྱེད། །ཞེས་
སོགས་ལས་འཕྲོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་པོའི་དོན་

དང་། གཉིས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་ནི་ཕྱོག་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་དགྲུ་དགྲུ་ཡི་བདག་
ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགྲུ་དགྲུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་
གཉིས་པའི་དོན་ནི། སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་དང་འཕགས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་དབྱེ་

བས་སེམས་ཅན་རྗེས་ཡོད་དང་། སྤྱིས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཛིན་པ་དག་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་དགྲུ་
དགྲུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དེ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་དག་

གནས་ཚུན་དང་མཐུན་པར་ཡུལ་གང་གི་འཛིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གལ་ཏེ་འམ་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པ་དེ་དག་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་དག་རང་གི་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་

@006A ༄། །པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གོ །དང་པོ་ལ་ཡང་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ཞེས་པ་

ནས། རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད། སྟིད་དང་ཞི་བར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལས་
འབྱུང་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་ལ།

དང་པོའི་དོན་ནི་འགྲེལ་པར་དབེན་པས་དབེན་པ་མ་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རྩང་བ་ཞིག་ཏུ་སྦྱང་བ་
ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས།

རྒྱས་བཤད་དང་པོའི་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགུར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་བྱ་སྤྱིའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་དམིགས་
ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་

གྱི་རིགས་སྤྱངས་པ་དང་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པར་འབྱུང་པ་དང་། ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་རྒྱས་ཤིང་གཉིན་པོ་སྤྱི་བ་དང་། རང་གི་
རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་

དང་། གཞན་དོན་དེ་ཡི་ལས་སྤྱ་བ་དང་། གཞན་དོན་དེའི་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་འཇུག་པ་
གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། ལྟོག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་རྟོན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལས་འབྱུང་བ་དམན་པའི་ལམ་ལ་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་འཇོན་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དགྲ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡོད་དེ།
སྲིད་པ་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་

@006B རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སྤྱ་འཇོན་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐར་པ་གཞན་

གྲི་རྒྱུན་གྲིས་འགོ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་ལོག་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤངས་པ་ཉི་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་སྒྲ་ཆོགས་པ་
ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞི་མཐའ་མངོན་དུ་མ་

བྱས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལ་སྒྲོངས་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷོག་
བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འཛིན་པ་

དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུང་། གཉིས་པ་ནི། ཆེད་བཞིན་ངས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ལ། དང་
པོའི་དོན་ནི། འབྲེལ་པར། ཀུན་རྫོབ་དུ་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་

དང་གཏོང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུང་། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་དོན་ནི། འཛིན་པ་དང་
པོ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པར་

ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་དེའི་སྦྱོན་འདོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ལ་སྦྱར་ཏེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་

@007A ༄༅། །པའི་ཁམས་རྣམས་ནི་འདོད་ཁམས་སོགས་གསུམ་པོ་དག་དང་ཉི་བར་འབྲེལ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་བརྩེད་ནས་གནས་པ་ལ་དམིགས་པ་
དང་། དེ་ལ་བདེན་མེད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་

ཞེན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་པ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྦྱར་དུ་

འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་འོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དགྲ་རྒྱས་པར་བཤད།

གཉིས་པའི་དོན་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་བཏགས་འཛིན་

རྟོག་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྣམ་པ་དགྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངས་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་
ཕྱིན་དུག་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ངས་པར་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་

ལ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་འགག་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ཞེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་ལྡན་པ་དང་དེས་མ་བཅིངས་པའི་
ལམ་གྱི་དངོས་པོ་མི་ལྡན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་

དམིགས་པ་དང་། གཞུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཏེ་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ནི་འཛིན་ཅིང་ཉམས་པར་ཞེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དམིགས་པ་དང་།

རྫོགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདོད་པ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་

དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བདུད་སོགས་ཕྱིར་ཁྲོལ་བ་ལ་ནི་དམིགས་པའི་སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
ནམ་རྟོག་དང་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་བཏགས་

@007B འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤང་བ་

རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གཞུང་རྟོག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །ཁ་ཅིག །འཇུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྷོག་པ་གཞུང་རྟོག་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ལྷོག་པ་གཞུང་རྟོག་ཡིན་པས་
ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ལྷོག་བྱའི་ཆོས་ལ་

དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱ་བ་

སྟེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་བཞི་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ལྷན་གྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ལྷན་གྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྣམས་ཏེ། འཇུག་བྱའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཇུག་བྱའི་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། འཇུག་བྱའི་ཆོས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཇུག་
བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་

@008A ཨུ། བདེན་འཛིན། ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་ཏོག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྱུར་བདེན་པར་འཛིན་ཀྱང་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་མི་འཛིན་
པའི་ཏོག་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་

ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཏྲག་གསལ་སྒྲོལ། ཁ་ཅིག །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་ཏོག་གི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ལྗོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཇུག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་ཏྱིག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཆོས་ཅན། མཚོན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་

ཏེ། དེ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ལ་ཡང་རིགས་པ་སྟུང་།
ཁ་ཅིག ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྟོག་བྱར་བདེན་

པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྟོག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག

@008B སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་གཟུང་ཏྱིག་དང་། འཛིན་ཏྱིག་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟུང་བྱ་དང་ལོངས་སྟོང་བྱེད་
གཉིས་ཀར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དེ། དེ་གཉིས་

ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་གཟུང་རྟོག་གང་ཞིག །འཛིན་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སེ་སེའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་པས། །ཞེས་སེགས་ཀྱིས་རྫས་འཛིན་སེ་སྐྱེ་ཁོ་ན་
དང་། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་

ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྫས་འཛིན་དང་། སེ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་བཏགས་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
བྱབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སེ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག

རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༥ གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ཆད་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས། སྐབས་

འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཡོད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་
འཕྲུག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་

འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་ཏོག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་བྱང་
སེམས་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་

པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ལྟ་བུ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟོག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས། སྐབས་འདིར་

@009A ༄། །བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྟོག་པ་གཟུང་ཏོག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ལྟ་བུ། རང་གི་

དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོན་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྗེས་འཛིན་ཏོག་པའི་མཚན་
ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་

ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ལྟ་བུ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་

སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ལྟ་བུའོ། ། སྔ་གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་
བ་ལ། ཁ་ཅིག་ །རི་བོང་རྩ་བདེན་པར་

འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ཆད་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ།
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རི་བོང་རྩ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་བདེན་འཛིན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་

ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་ན། གཟུགས་ཕྱི་

@009B རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག་ རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་ །རྗེས་འཛིན་སོ་སྒྲིབ་རྟོག་དང་།
བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟོན་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་སོའི་སྒྲིབ་པའི་

འཕགས་དབྱེ་བས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ལ་ལྷན་སྒྲིས་ཡོད་པར་ཐལ།
ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ལྷན་སྒྲིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་གྱི་གཞིམ་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ༙ གཉིན་པོ་ཅེ་སྒྲོར་།
གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་

ཀྱུ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་རྩལ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་ཀྱང་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་རྩལ་ལ་གཞན་དག་མཐོང་།

བའི་ལམ། ཞེས་སོགས་གསུང་། འཕྲོས་ནི། ཀྱན་དགའ་བོ་དག་སྟོང་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་པོ་འདི་དག་བསྐྱལ་པ་སྐྱར་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲ་མིད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཛང་ཀྱུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་
འཕྲོས་སོ། །དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཞན་བྱང་རྩལ་ལ་སྟོན་

པ་སྟེ་བཤོད་པ་དང་། བྱང་རྩལ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་སྟེ་འཆད་པ་དང་། བྱང་ཆེན་དེ་ཐོབ་བྱེད་བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་བར་ཆད་མོད་པའི་

རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་བར་ཆད་མིད་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆེན་ངོས་བརྒྱུད་བ། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པ། དབུ་མ་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གྲི་མ་ཟད་

@010A ༄། །དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར་འཆད་ལ། རོན་ནི། འབྲེལ་པར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་བྱི་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་
རྣམས་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། འཕྲོས་ནི། ཀུན་

དགའ་བོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ནམ་མཁའ་ཟད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་སོ། །ཆོག་དོན་ནི། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་དེ། བྱི་མ་དོན་

དམ་པར་ཟད་པ་མེད་པ་དང་། བྱི་མ་དེར་མི་སྐྱེ་བཏོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཏོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡི་ཤེས་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟད་མི་སྐྱེ་
ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་
དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྐྱངས་དང་

འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། རོན་ནི། གླེས་པ་དང་མ་གླེས་བདག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟད་པ་དང་གླེ་
བའི་གོགས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས།

ཆོག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་བདེན་གྲུབ་སྤྱར་ཡོད་ཅི་ཞིག་ཟད་ཅིང་། བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་
པའི་སྐྱེ་མེད་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་འཐོབ་པ་མེད་པར་

ཐལ། གྲི་མ་བདེན་གྲུབ་སྤྱར་ཡོད་གསར་དུ་འགག་པའི་འགོག་པ་མེད་པ་སྟེ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁས་སྤངས་འགལ་བས་འགོག་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ།

@010B རོན་ནི། དེ་ལ་གླེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དོ་སྒྲུམ་དུ་བསྒྲེམས་པས། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་དོ། །ཆོག་དོན་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ།
ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་རྟོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པ་

ཡིས་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའི་དངོས་སྒྲིབ་གཞན་གྱི་ལྷགས་དེ་ལ་མགོན་པོ་བྱམས་པ་ཁོ་པོས་ངོ་མཚར་དུ་བརྩིས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གཉིན་
པོས་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་བཞད་གང་

གྱི་གནས་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ༥། །གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ ཁྲི་མ་ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ །བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྟོན་

པ་ལྟག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །སྤྱང་ན་འདས་པའི་
རྟོགས་ལྟོན་པ། སངས་རྒྱས་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་དེ་ནི། །

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཁྲི་མ་ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཁྲི་མ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲི་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གྲི་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག གླུ་བས་འདིར་བསྟན་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁུན་
ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་

དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲི་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་མེད་
ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

@011A ༄༅། བར་ཆད་མེད་ལམ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་པའགྲུན་སྒྲིང་པོའི་རྒྱན་ལས། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་
རྒྱ་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བ་བྱ་བ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༄། གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་ཉིར་ལེན་དུ་གྱུར་བའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ཉི་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐར་ཐུག གླུ་བས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་

བྱང་རྩལ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། མཉམ་པ་ཕྱོད་པ་སྤྱོད་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ བཟག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ། བཟག་ཆེན་གྱི་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཟག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་
ཞིག་ གནས་སྐབས་གྱི་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། ཁ་ཅིག་ གྲི་མ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། གྲི་མ་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། རྟགས་དེར་ཐལ། གྲི་མ་སྐྱེ་མེད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲི་མ་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྤོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། གཟུང་མེད་རྟོག་པའི་རྣལ་

འབྱོར་གྱིས། འཛིན་མེད་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷ་བ་དང་། གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་།
གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྟུན་པ་དང་། བཞི་པ་དབྱེ་

མའི་ལྷ་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྣམ་བརྟན་གཉིས་ལྷ་བ་འཛོག་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་
འཛོག་ཚུལ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་

@011B ཀམ་གཟུགས་དང་དེ་འཛོན་པའི་ཆད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོར་འཛོག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུང་འཛོན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཡོད་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་

གྱིས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣམས་འབྱོར་གྱིས་བཞིའི་ནང་ནས་གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བ་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་
དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

དེ་གཉིས་ཀས་སྤྱི་རེལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟོམ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་
གྱིས་དང་པོ་ཡིན་པའི་བྲུག་ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་

པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གཉིས་པ་ཡིན་པས་བྱབ། སྟོས་བྱལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གསུམ་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྣལ་

འབྱོར་གྱིས་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་དེ་འཕེན་ནོ། གསུམ་པ་ལ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལྟ་སྟོད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
ལྟ་བའི་ཆར་གཏོགས་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་རང་གིས་ལྷགས་ལ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལྟ་སྟོད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ལྟ་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་མཁྲིན་པ། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སའི་ངོ་བོ་
དང་། དེ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་

@012A ༄། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམས་པ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ༥། །གསུམ་པ་ཅོད་པ་

སྟོང་བ་ལ། །ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །མ་ཁྲབ།

ཟེར་ན། སྤྲ་མ་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་རྒྱུ་མ་ཁྲབ། འདོད་ན་བཀག་ཟེན་ནོ། །ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དེ་ལ་བཞིར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། ལྷོན་མེད་དེ། བར་པ་གཉིས་ཀ་རྣལ་འབྱོར་

གྱི་ས་གཉིས་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས། ལྷོན་པོ་དང་དེའི་སྟོད་ག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་
ན། རྗེས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྟོག་པ་དང་རྟོག་པའི་སྤྲང་

བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དང་བྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷས་སྟེ།
རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོན་པོ་

དང་དེ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཉིས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཟེར་ཨ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་སྟོན་པོའི་
འབྲས་བུ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་

དམིགས་ངེས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷན་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན། དེ་
གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་སོ། །དེ་གཉིས་

@012B ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་འདོད་ན་དུས་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྷར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གླུ་བས་འདིར་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་རྒྱ་
འབྲས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གླུ་བས་འདིར་

དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཕྱི་རེལ་གྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྡོན་པོ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྡོན་འཛིན་
ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་

ཁྱུང་། སྡོན་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྡོན་པོ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྡོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་
ཆོས་ཅན། སྡོན་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་གྱི་

ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོན་པོ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྡོན་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེས་སྡོན་འཛིན་ཚད་མ་གཞལ་

བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྡོན་འཛིན་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྡོན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྡོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྣམས་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོན་འཛིན་ཚད་མ་ཉམས་སྲུབ་པའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྡོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོན་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་ཕྱི་བཟླས་ཀྱི་

ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སེ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁ་ནང་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་
རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །འདུས་མཉམ་

@013A ༄། །པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ན། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ལྷན་ཅིག་

དམིགས་ངེས་སྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྡོན་པོ་དང་སྡོན་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྩལ་གཞན་
མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་

ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དྲུས་མཉམ་ཐ་དད་གང་ཞིག། སྟོན་པོ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མའི་རྩལ་སྟུ་སྟེས་ན། སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མའི་རྩལ་སྟུ་སྟེས་
པས་བྲབ། སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་ཡིད་གྱི་ཚད་

མའི་རྩལ་སྟུ་སྟེས་ན། སྟོན་པོ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མའི་རྩལ་སྟུ་སྟེས་པས་བྲབ་པའི་ཕྱིར། མ། གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྟོན་པོ་དེ་སྟོན་འཛིན་ཚད་མའི་

རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲབ། ཁ་ཅིག། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་

གང་ཞིག། རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་སྟོན་འཛིན་

ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྱུབ། སྟོན་

@013B འཛིན་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཏྲགས་དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཕྱིའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ༥། །གསུམ་པ་དབྱེ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག

སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅིས་སོགས་རྟེན་བཞུགས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། གང་ཞིག་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས།
ཞེས་སོགས་གསུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས་ཆོག

དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་བདག་གཉིས་སྤྱར་ཡོད་གསར་དུ་
བསལ་བར་བྱ་བ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་དོན་དམ་

པར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དང་ཉོན་མོངས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁམས་རྣམ་དག་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། སྤར་མེད་པའི་བདག་མེད་གཉིས་
གསར་དུ་གཞག་པར་བྱ་བ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། བདག་

གཉིས་གདོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩུ་མཚན་དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉིན་འབྲེལ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་

རབ་དེས་ཡང་དག་པའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐོང་བ་པོ་སྒྲིབ་གཉིས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཐའ་དཔུང་
པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་གཞི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་

@014A ཨཱཱཾ། ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལམ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མ་ཁྱབ་ཟེར། མ་
གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། བྱོད་ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་དབུ་མ་ཡིན་ན། དབུ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྟོབྱར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རྩས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ཡིན་ན། དབུ་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྣམ་མཁུན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉམགས་གསལ་
སྒྲ། ༥། །གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། གཟུགས་སོགས་

བདེན་སྟོང་གཞི་དབུ་མ། དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་དབུ་མ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བྱ་བུ་འབྲས་བུ་དབུ་མ་ཡིན་ནོ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་།གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
དངོས་དང་སྤངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་

ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་སོ་སོར། ཞེས་པ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་
སྤངས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་

འཐོབ་པོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འཕྲོས་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པ་ན་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡེ་ཞིང་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལས་འཕྲོས། འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས། ཆོག

དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་རེ་རེ་ནི་སྤྱིན་སོགས་དེ་དག་དྲུག་གི་པན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོ་དེ་པ་ཡིས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་

@014B མེད་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་དངོས་སུ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་ཏྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །

ཕྱིན་དུག་གིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་ཏོགས། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་
ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་

བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཡིན་ན། སྤྱིན་
སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་

འཇུག་པས་བྱུང་བེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྩས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

ཏོགས་པའི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱས་སྤངས་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུང་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། ཤེས་
སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཆོས་

ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རིམ་ཆེ་འབྱིར་རྒྱུ་དུ་དགྲུང་བྱས་ནས་སོ་རྩལ་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་སྒྲུར་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྟུ་

ཙ་བརྒྱད་དུ་སྤྱེ་བ་དེ་ལ་འདིར་ཉོན་མོངས་གྱི་མིང་གིས་བཀྲགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་

@015A ལྷོ་ཤར་སྐབས་འདིར་དངོས་སྒྲུབ་སྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཅི་གྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ༥ དགསྐུ་པ་ཙྰཏ་པ་སྟོང་པ་ལ། ཁ་ཅིག བེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནྐམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན།

སྐབས་འདིར་དངོས་སྒྲུབ་

བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཡིན་པར་བཤལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། དེ་གཞུང་འོག་མ། དེ་ནས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱིངས་པའི། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་

ན། མ་བྱེད་མེད། གཞུང་སྤྱི་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས། ཤེས་སྒྲིབ་གཞུང་
འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་སྤངས་ཟེན་

པར་ཐལ། འདིའི་ཐད་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་སྤངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བཏགས་ཀྱིས་
བསྟུས་པ་རྣམས་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་འབྲེལ་

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སང་གི་རྣམ་བསྐྱིངས་པའི། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
པའི་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས།

འཕྲོས་ནི། བྱང་སེམས་དེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་། སང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་

སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་ཟིན་པའི་དེ་ནས་མཐོང་ལམ་ཅུ་སྟུར་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤངས་པ་ལ་
དབང་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་

@015B ཏི། མཉམ་གཞག་ཏུ་སང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་ནས་དུས་ཕྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྩམས་ཀྱི་ལུགས་
མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ལྟ་། གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཅུ་

ཤེས་ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། རྟེན་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ རྟེན་
འབྱུང་ཡིན་ན། འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རྣམ་

མཁའ་ཚལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒར་གྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཅེ་ཤེའི་ལྷོ་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཏིན་འབྱུང་ཡིན་ན། བཏིན་ནས་འབྱུང་བས་བྱབ་ཟེར་
ན། སྟོང་ཉིད་ཚལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། བཏིན་ནས་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །མ་རིག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ལས་འབྲས་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཚལ་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚལ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། སྟོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་སྟོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་འདི་དོན་ལ་སྟོངས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག །མ་རིག་

པ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཚལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚལ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

@016A ཨྲ། འདི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པའི་མ་རིག་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཉོན་མོངས་

ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ། མ་རིག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་མཐའ་དཔྱོད་གཞན་ཡང་
ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་

ལ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གྱི་འཛོག་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་འཆད་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། བསྟུ་བ་བཤད་པ། ཆོ་དུ་ལ་ཇོགས་པ་
བཤད་པའོ། འདང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ནས། གླ་

ཤིའི་བར་བརྩ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་དང་པོ་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་དུས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་དགོ་མི་དགོ་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་རྒྱ་དུས་དང་འབྲས་
དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས། བཞི་པ་ལ་ཆོར་འདུ་སོགས་མིང་

དང་མེར་མེར་པོ་སོགས་གཟུགས་ཏེ་མིང་གཟུགས་གཉིས། ལྷ་པར་མིག་ནས་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་བར་དུག། །བྱག་པ་དེ་ལ་བཞེན་པའི་རིག་པ་དུག། །བདུན་པར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་
དུག། །བརྒྱད་པ་ལ་འདོད་སྲིད་སྲིང་སྲིད་འཇིག་སྲིད་གསུམ། དགྲ་

པ་ལ་འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་ཚུ་ལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་བདག་དུ་སྐྱེ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་སྟེ་བཞི། བཅུ་པ་ནི་སྤར་གྱི་ལས་དེ་གསོས་བཏབ་ནས་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་
པ་འོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྤར་

བའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི་ཕུང་པོའི་རིས་མཐུན་འདོར་བ་ན་ཆོད་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད་གྱི་ལས། སྲིད་པ། ལེན་པ། སྲིད་ལས་ལྷ་ནི་རྒྱ་དང་། འབྲས་དུས་གྱི་རྣམ་
ཤེས། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད་དུག། །རིག་པ།

@016B ཆོར་བ། སྐྱེ་བ། ཁ་ཤི་བདུན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཕེན་པ་དང་འགྲུབ་པ་ནི། ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་
གྱི་ལས་བསགས། ལས་དེས་རྒྱ་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་

ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འབྲུག་རྩང་གི་བག་ཆགས་བཞག། །བག་ཆགས་དེ་ལ་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པས་ལས་དེ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་ལས་སུ་
གྱུབ། སྲིད་ལས་དེས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་མངལ་དུ་ཉིད་

མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་མོང་བ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་གྱུབ། དེའི་ཆོ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་འགོ་བརྩམས་པ་ནས་ཆོར་བའི་བར་དང་སྐྱེ་ག་ཡང་རིམ་གྱིས་གྱུབ་
བོ། ཎ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་

དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལོ། །མ་རིག་པ་སྲིད་ལེན་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་ལས་གཉིས་ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ། ལྷག་མ་
བདུན་ནི་གཞིའི་ན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུའོ། །གཉིས་

པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ནི་དེས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། སྲིད་
ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ནི་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ག་

ཤི་གཉིས་པོ་དེས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །འཕངས་པའི་དོན་ནི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ལས་བསགས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤེང་དུ་བསྐྱོས་པའི་
རྩལ་གྱིས་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་འབྲུབ་རུང་དུ་བྱས་

པའི་དོན་ནོ། །འབྲུབ་པའི་དོན་ཡང་སྤྱར་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲུབ་པར་བྱས་པའོ། ༥ །གསུམ་པ་ཆོ་དུ་ལ་ཇོགས་པ་ནི། བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱར་ན་ཆོ་གཉིས་ལ་ཇོགས་རྣམས་ཤིང་།
བུལ་ཡང་ཆོ་གསུམ་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཇོགས་

@017A ༄༄༅། །རྣམ་སོ། །ཇི་ལྟར་བུལ་ཡང་ཆོ་གསུམ་དུ་མ་ངས་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོ་དུ་མས་ཆོད་པ་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆོ་
ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་

པའི་ཆོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱར་ཡང་ཆོ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཇོགས་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། འདི་དག་ཆོ་སྤྱ་མ་ལ་བསགས་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་ལས། གོ་རིམ་བཤད་

པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས་བཤད་པ་ནི་སྔ་མ་ལས་སྤྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་སྤྲོད་ལེན་སྤྲོད་པ་གསུམ་གོང་དུ་གླངས་པ་
ནི་གང་ཟག་གཅིག་སྤྲོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་

རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལ་ལྷགས་མཐུན་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གང་ཞེན།
བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་མཐུན་མི་

མཐུན་དུ་རྟོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་སེལ་རྒྱུ་ལམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་རྗེས་སུ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ནས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀ་ཤི་འབྱུང་བའི་
བར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་མཐུན་

དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་ནས་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཀ་ཤི་འགག་པའི་བར་ནམ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་མཐུན་དང་། ཡང་ཀ་ཤི་སྐྱེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནས་
འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བར་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་

རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མི་མཐུན་དང་། གཤེན་འགགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་པའི་བར་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ༥ །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་
བ་ལ། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་

@017B པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ན་མ་

བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་བདེན་པས་སྟོང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
ལ་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་། འདོད་

མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་

པ་ལ་མ་རིག་པ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་པར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀུན་ནས་སྒོང་བའི་མ་རིག་པ་
ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། ཁ་ཅིག །

འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་
རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་

ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་དང་པོ་གཉིས་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གསོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་སྒོམ་པའི་
འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་

མི་མཐུན་དུ་སྒོམ་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། ཏྲགས་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མ་རིག་པ་སྒོམ་པའི་འཕགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་རིག་

@018A ཨྲ། །པ་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་བྱལ་ན་ཆོ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་ལྷན་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། དེ་ཆོ་བཞི་ལ་རྫོགས་དགོས་པ་
ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་

ན། མིའི་རྟོན་ཞིག་ལ་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་བསགས། ལས་དེ་ལ་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་མ་བཟུང་པར་ལྟར་སྐྱེ་བ་བྱངས། རྟོན་དེ་ལ་སྲིད་པས་གསོས་བཟུང་གི་ལེན་
པས་གསོས་མ་བཟུང་པར་ཡང་མིར་སྐྱེ་བ་བྱངས། རྟོན་

དེ་ལ་ལེན་པས་གསོས་བཟུང་ནས་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ལྷགས་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། ༥ སྒོམ་ལམ་ཅི་སྟོར་

གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་ཅི་སྟོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཉིན་པོ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་དང་། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང་། སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་དང་
བཅས་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུར། །ཞེས་པ་ནས།

འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་འགོག་པའི་བར་དུ་སོང་
ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསམ་གཏན་

དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འཕྲོས་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེལ་རྣམ་པར་
བསྐྱེདས་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་

ལ་བྱང་ཆེན་འདོད་པས་དབེན་པའི་སྤྲིག་ཏུ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ། ཉོག་པ་དང་བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་དགའ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་
སོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་

@018B པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེལ་རྣམ་པར་(BSPYI)ངས་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཐོད་གཤམ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོད་གཤམ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོན་
འགྲོ་འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་པོར་བར་དུ་

གང་ཡང་མ་བཅུག་པར་ལྷགས་མཐུན་ལྷགས་མི་མཐུན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡར་སོང་ཞིང་། མར་འོང་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་མངོན་རྟོགས་མདོར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པར་གཏོགས་པ་སྟེ། དེའི་

སས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ས་མཆོམས་བརྩུང་སྟེ་རང་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་བའི་སྟོམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཐོད་ཀྱལ་དུ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། །སྟོར་བ་སེང་རྣམ་
བསྐྱེངས་སྟོན་དུ་བཏབ་ནས་དང་པོར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་

འཇུག །དེ་ལས་ལངས་པ་དང་འདོད་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད། དེ་ཡང་འགོག་པ་གཅིག་ཕུ་པ་ཀྱལ་ནས་སྲིད་ཅི་དང་། དེ་ནས་འདོད་སེམས། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྲིད་ཅི་གཉིས་ཉིས་པ་
ཀྱལ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དང་། དེ་ནས་ཡང་འདོད་སེམས། དེ་ལྟར་གསུམ་

པ་ཀྱལ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། དེ་ནས་ཡང་འདོད་སེམས། དེ་ལར་བཞི་པ་ཀྱལ་ནས་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། ཡང་འདོད་སེམས། དེ་ལྟར་ལྔ་པ་ཀྱལ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་
པ་དང་འདོད་སེམས། དེ་ལྟར་དུག་པ་ཀྱལ་ནས་བསམ་གཏན་

གསུམ་པ་དང་འདོད་སེམས། དེ་ལྟར་བརྟན་པ་ཀལ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་འདོད་སེམས། དེ་ལྟར་བརྟན་པ་ཀལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་དེ་ལས་ལངས།
ནས་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་བརྟན་པ་བའི་རྒྱུད་གྱི་ཐོད་ཀལ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཐོད་ཀལ་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཅས་པ་བྱ་སྟེ། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམས་
འཇུག་དགུའི་བར་དུ་འདོད་སེམས་སྤེལ་ཏེ་སྤེལ་གཞི་དང་སྤེལ་ཆོས་མི་

@019A ༄། །འདྲ་བ་སྤེལ་ནས་འགྲོ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་ཏྲོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༎ །གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐོད་ཀལ་གྱི་སྒྲིམས་
འཇུག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁྱེན་པ་

ཡིན་པས་བྱུང་བཅེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་གྱི་ཐོད་ཀལ་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་
བསམ་གཟུགས་ཟག་མེད་ལ་ཟག་བཅས་སྤེལ་

བའི་ཐོད་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ས་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཀྱི་སོང་ཞིང་འོང་ནས་ནི། ཁོའི་མི་མཐུན་པ་གསུམ་བར་འགོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། ཁ་ཅིག་ སྤྲེལ་

གཞི་དང་སྤྲེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བར་སྤྲེལ་ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་སྤྲེལ་སྒྲིམ་དུ་གྱུར་པའི་
སྒྲིམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་

དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བསམ་གཏན་སྤྲེལ་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཁམས་གནས་སྒྲིམས་འཇུག་དགྲུ་ལ་སྤྲེལ་གཞི་སྤྲེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བར་སྤྲེལ་ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིམས་
འཇུག་ ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།

བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཞི་བྱས་ནས་འགོག་པ་སྤྲེལ་ཆོས་སུ་བྱས་པའི་ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཡར་འོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་དངོས་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་པ་སྤེལ་ཆོས་སུ་བྱས་པའི་ཐོད་
རྒྱལ་གྱི་དངོས་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

@019B འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་སྤེལ་གཞིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རིམ་པ་འཆོལ་བར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། ཐོད་རྒྱལ་གྱི་
དངོས་གཞི་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏིང་

ངེ་འཛིན་ལ་རིམ་པ་འཆོལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་རིམ་པ་འཆོལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །བྱང་སེམས་
སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱུ་གྱི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་སྤེལ་

གཞི་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་མ་སྤེལ་བར་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ཐོད་རྒྱལ་གྱི་དངོས་གཞི་རྒྱུ་དུ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་
བར་སྤེལ་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོད་རྒྱལ་གྱི་དངོས་

གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྒྲི། ཕ་བར། མི་འདྲར་འགོ་ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག བློན་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་རྒྱུ་དུ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཞིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློན་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། བློན་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བློན་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། བློན་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོང་མ་ཐག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྩོམ་པ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་

པའི་བློན་ཀླུ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཞི་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བློན་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན། བློན་ཀླུ་རྒྱུ་དུའི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡར་འོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འདོད་སེམས་སྒྲེལ་

བའི་བློན་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་བྱང་ནས་ཡར་འོང་བསམ་གཏམ་བཞི་ལ་འདོད་སེམས་སྒྲེལ་བའི་བློན་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་འབྲིང་ལས། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་

@020A ༄། །མགུར་ཞུགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འདི་མི་མཆོན་པ་ཙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་
འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཐོད་རྒྱལ་

གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་འདོད་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་
སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་

འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་རྗེས་སུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ལྔ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་
འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཐོད་རྒྱལ་

གྱི་དངོས་གཞི་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐར་གནས་སྒྲིམས་འཇུག་དགྲུ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་

སོགས་ཐོབ་པའི་དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་དང་པོ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡར་འོང་མཐའི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ཇེས་སུ་སྤྱིད་ཅིར་རྟུང་རྟུང་བྱེད་པའི་དོན་ནི། འགོག་པ་
ལ་འགོག་པ་སྤྲེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། འགོག་པ་

ལ་འགོག་པ་སྤྲེལ་བའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྲེལ་གཞི་སྤྲེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སྤྲེལ་བའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པར་
ཐལ། ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

@020B མི་རྒྱས་སོ། ༥ །གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་འདྲེན་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་ཤིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རིམ་པ་མ་འཛོལ་བར་འཇུག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག །ཐོད་ཀླུ་
གྱི་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད། རང་འདྲེན་བྱེད་གྱི་ཐོད་ཀླུ་

གྱི་སྒྱུར་བས་དྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བར་འཇུག་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲོམས་འཇུག །ཐོད་ཀྱི་གྱི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། སྐབས་འདིར་
བསྟན་པའི་ཐོད་ཀྱི་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་དེ་ལ། ཡར་འོང་བསམ་གཟུགས་

བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། ཡར་འོང་མཐར་གནས་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ལ། འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་དེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྩ་ཆོག་གི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་ཐོད་ཀྱི་གྱི་སྒྱུར་བ་སེཛེ་རྣམ་བསྐྱེདས་དང་། རྒྱུ་པ་ལྷག

མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡར་འོང་མཐར་གནས་སྒྲོམས་འཇུག་དེ་གྲུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་གྱི་དངོས་གཞི་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བར་དུ་གང་ཡང་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་གཅིག་དང་།
ཡར་འོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་

གཉིས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེས་ན། ཡར་འོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་ཆོས་སུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཡར་
འོང་ཐོད་ཀྱི་གྱི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། ཡར་འོང་འགོག

པ་ལས་ལངས་ཇེས་སུ་སྤྱིད་ཅི་ལ་རྒྱད་རྒྱུད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་པ་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་ཡར་འོང་འགོག་པ་ལས་ལངས་ཇེས་སུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩ་ལ་དེ་ཙམ་མ་བྱུང་བའི་དབང་
གིས་དེའི་དེ་མ་ཐག་སེམས་རགས་པ་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་

རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩ་ལ་མ་བྱུང་བས་སེམས་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་བའི་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་བཞག་དེ་མ་ཐག་སེམས་མ་ཞི་ལ་འདོད་སེམས་
མངོན་དུ་བྱེད་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མར་འོང་མཐར་གནས་

@021A ༄༄༅། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མར་འོད་
ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། ༥ །གསུམ་

པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྒྱུད་རྩ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་བྱང་
སེམས་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐར་གནས་

སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་ལ་སྒྲིལ་གཞི་སྒྲིལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་མ་སྒྲིལ་བར་ལུགས་མཐུན་དུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ། ཐོད་ཀྱི་ཤིང་གི་ཆུང་དུ་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཐོད་ཀྱི་ཤིང་གི་

སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་གསེར་འཕྲུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ཐོད་ཀྱི་ཤིང་གི་སྒྲིམས་འཇུག་བཏགས་པ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག །དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་ལྗེ་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོད་ཀྱི་ཤིང་གི་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐོད་ཀྱི་ཤིང་གི་

དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རིམ་པ་འཆོལ་བར་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐོད་ཀྱི་ཤིང་གི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བྱུང་སྟེ། ཐོད་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱོད་དོད་སྟེ་ལ་ཞི་ཞེས་པ་ནི་རིམ་པ་འཛོལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་ །དེ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བོར་ཏེ་བསམ་གཏན་

@021B གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པའི་སྟོམས་འབྱུག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་

པར་ཐལ། དེ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷོ་མས་འབྲུག་དབྱུ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །ཡར་འོང་བསམ་གཞུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་

སྤྲེལ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་ཆ་ཤས་སྤྱུ་སྤྱར་པའི་ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་ནས་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་དངོས་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱུང། ཁ་ཅིག །འདོད་སེམས་དང་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་

གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་མཚམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདོད་སེམས་གང་ཞིག་ བོད་ཀྱི་འདོད་སེམས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་པའི་འདོད་སེམས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ན་མ་བྲལ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བོད་ཀྱི་འདོད་སེམས་གཞིའི་ཆ་ལས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ན་མ་བྲལ་བོ། སྒྲིམ་སྤང་རྟོག་པ། གཉིས་པ་སྤང་བུ་རྟོག་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་།
འཛིན་རྟོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་

དང་། ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱིར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འགྲེལ་
པར། མདོར་བསྟུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་

འཛིན་པས། ཞེས་སོགས་གསུང་། འཕྲོས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པར་འཆལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་
ནི། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས། །ཞེས་

@022A ཨྲ། །པ་ནས། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། འབྲེལ་པར། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་སོགས་དང་བུལ་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་སྒྲིབ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུང་། འཕྲོས་ནི།

སེམས་དང་པོ་བསྒྲིད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། འདི་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དཔུད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འཇུག་པ་གཟུང་ཏོག་ནི། གཉིན་པོ་
སྒྲོར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་

ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཏོག་པ་འདི་གཅིག་ཆོས་ཅན། བྲོད་ལ་རྣམ་པ་དགྲུ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟུས་པའི་གསུང་རབ་བཅོད་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་
པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་རབ་རྒྱས་

པ་བཅོད་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་མགོན་གྱི་བཏང་བས་ཏེ་གོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་གཉིན་པོ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་
དུས་སུ་འདས་པ་སྒྲོར་ལམ་དང་། ད་ལྟ་བའི་མཐོང་ལམ་

དང་མ་འོངས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྟེ་དུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པ་དུས་ལ་སྟོས་པ་གསུམ་དང་། ལེགས་པར་སྤྲངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི་
སྟོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་

དམིགས་ནས་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གསུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་
པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་། འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་

བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་རེ་ཞིག་གི་བར་བྱང་རྒྱབ་
གྱི་སེམས་མི་སྟེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་

@022B འཛིན་པ་དང་། བྱང་རྒྱབ་གྱི་སྟིང་པོ་ཆོས་སྐྱུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱབ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་

གཟུགས་བརྟན་སྒོམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་སྒོམ་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དང་། སྒོམ་དང་སྒོམ་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལས་ནི་བསྒྲོག་པ་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་སྒོམ་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཞེན་པ་གཉིས་དང་། གནས་ལུགས་

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཨ། །གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །སྐབས་
འདིར་བརྟན་གྱི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་

ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསལ་སྒྲོལ། །ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་བརྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་
པས་བྱུང་བེད་ན། གཟུགས་ཕྱིར་རོལ་དོན་འཛིན་

གྱི་རྟོག་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག །ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གང་རུང་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་
སུ་བརྟན་པའི་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། མ་རིག་པ་

ལ་དམིགས་ནས་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཨ། །གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ཆོད་བྱུབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་

@023A ༄༄༅། །ལ་དེར་བྱུར་པའི་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཡོད། ཨ། །གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་
པ་ཀྱན་བཏགས་

མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག་ །སྐབས་འདིར་
བསྟན་པའི་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན། ལྟོག་པ་

གཟུང་རྟོག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་པའི་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་
སེམས་ལམ་གྱི་ལྷོག་བྱུང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་

སྐྱེས་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། ༥ །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྫས་
འཛིན་རྟོག་པ་ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་

སྟོད་ཡུལ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། །ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྐྱགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། རྫས་སུ་ཡོད་པར་མི་སྐྱེ་བས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ། ཞེས་སོགས་
གསུང་། འཕྲོས་ནི། བདག་གི་མི་སེམས་ཅན་སྟོག་

གམ་གང་ཟག་མི་དམིགས་ན་ཇི་ལྟར་བདག་གི་བསམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་གང་ཟག་གི་ཁམས་གདགས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་སོ། །གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་
ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱུ་ཡི། །ཞེས་སོགས་

ཀླང་པ་བཞིས་མདོར་བསྟན་ནས། བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཀྱན་མཁུན་ནི། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་

@023B ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུང་། འཕྲོས་ནི། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་

དཔུང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི། སྤང་བྱ་རྫེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོར་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མདོ་ལས་བསྒྲགས་པ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་
རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། སེམས་

ཅན་ཏུ་བཏགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་སོ་སྒྲེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོད་པ་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱང་སོགས་ལ་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་ནས་དང་། ཐ་
སྟོད་ཏུ་ཡོད་པས་སྟོང་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་

གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་དང་། དམིགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པའི་སོ་སྐྱེལ་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་བྱང་སེམས་ལ་དང་། དམན་པའི་མྱང་འདས་
ཀྱི་དངོས་པོ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་དང་། ཐེག

པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་སེམས་ལ་དང་། སྤྱིན་བདག་གི་ཡོན་ཏི་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་དང་། སྤྱིན་བྱག་གི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྱུགས་པའི་ཉན་ཐོས་
ཆོགས་ལམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་

འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་ལའད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྐྱད་དེ་
འདོགས་པའི་རྒྱ་ཡི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཅན་

གཞན་སྒོམ་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་འཛོམས་པས་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཡི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། དམིགས་ཡུལ་
གྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

@024A ཨཱ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དབྱེ་བ་དགུ་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་གཞི་ཤེས་སོགས་ཀྱན་མཁྱེན་ནི་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
སྟོང་བའི་སྒྲིས་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོད་པ་པོར་

བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོངས་པ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་སྟོངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་བོ་གཅིག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་

སྟོངས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་མི་མཉམ་པ་ལ་སྟོངས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྟོ་བྱར་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ལ་སྟོངས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པའི་གཉིས་སུ་

མེད་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་ཀྱན་དུ་སྟོངས་པའི་སྒྲིས་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོད་པ་པོར་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཨ། །གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་
ལ། ཁ་ཅིག །ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་ཡིན་ན།

སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤང་བྱའི་ཁྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་འཛིན་ཏེ་ཁྱེད་པ་ཀྱན་བཏགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། སྐབས་འདིར་སྒྲོམ་སྤང་ལྷན་སྒྲིབ་འཆད་

པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་འཛིན་ཏེ་ཁྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་
སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་

དུ་འཛིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཏེ་ཁྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། མ་མ་བྱ་བ། ཁ་ཅིག །ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་ཏེ་དང་། ཤེས་
སྒྲིབ་རྒྱུ་འཛིན་ཏེ་ཁྱེད་པ་འགལ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་

@024B ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱ་དང་འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀར་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་

ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་བྱ་འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྟོ །རང་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་
གཟུང་རྟོག་དང་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས། རྩས་

འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་སྤར་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཕྟོ །གསུམ་པ་པན་ཡོན་ནི། ཡམས་ནད་འདི་
རྣམས་ཟད་ནས་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་

རྟོན་པར་བྱེད། ཅིས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་པར། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གོམས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་བཞི་བོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པས་བརྟོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་པའི་བར་
གསུང་། འཕྲོས་ནི། དཔེར་ན་སྐྱེས་བྱ་ལ་ལ་ཞིག

ལྗང་བྱ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་སྐྱེས་བྱ་དེས་ལྗང་བྱ་དེའི་རྩ་བ་མ་དམིགས་ཡལ་ག་དང་སྒྲོང་བོ་དང་། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་སོ། རྟོག་དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
མཆོག་གིས་སྤྲ་པ་སྟེ་མཛོས་པ་ཡི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པའི་ཆེན་པོ་ལ་

གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀུན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད་དེ། ནད་པ་ནད་ལས་
གྲོལ་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དགའ་བས་དབྱགས་ཕྱིན་པ་ལྟར་མི་

བཟད་པའི་ཡམས་ནད་དང་འདྲ་བའི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུ་རྩུ་རྩུ་སོགས་སྤང་བྱ་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་ཡི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རྒྱ་བོ་འདྲ་བ་བཞིན་ཏུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་

@025A ༄། །རྣམས་ངང་གིས་འདྲ་བས་འགོ་བའི་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༙ བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་
སྒྲོར་།བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྒྲོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལོག་རྟོག་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་མང་པོས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤོང་གསུམ་སྒྲིབ་པོ་ཉན་ཐོས་
དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །ཅེས་

པའི་བར་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། འབྲེལ་པར། འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས། ཞེས་སོགས་གསུང་། འཕྲོས་ནི། སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པས་ཅི་ཡིད་ལ་བབྱ། བཀའ་སྩལ་པ། རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། གཉིས་པ་དམིགས་རྣམ་ནི། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི། བར་
ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་རྟེན་ནི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུང་། འཕྲོས་ནི། རབ་འབྱེར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ། བདག་པོ་ནི་བླ་པ།
རྣམ་པ་ནི་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་བྱང་རྩལ་

སེམས་དཔའི་སྒྲོན་མེད་པའི་ས་དང་པོ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བས་ཀྱང་རང་གི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པའི་
རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་

@025B མེད་པའི་ཅུ་སྒྲོར་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་བར་ཆད་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་མེད་དེ་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་

མེད་པའི་ཅུ་སྒྲོར་འདི་ཡི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའི་སྒྲོར་བའི་དུས་ཀྱི་དྲན་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཅུ་སྒྲོར་དེའི་
བདག་པོའི་རྒྱན་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་དངོས་སུ་རང་

དབང་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅུ་སྒྲོར་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སྒྲུང་
གི་སྒྲོས་པ་ཞི་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ཅིའི་དམིགས་རྣམ་འདི་ཚོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལ་ནི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་འགལ་བར་འཇོན་པའི་དབང་གིས་རྩོད་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་མར་
སྒོལ་ཡང་གྲུན་ཀའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥། །གཉིས་

པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱོར་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཐམས་

ཅད་ཚོས་ཅན། བྱོད་དེའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་ཅིག་མའི་སྒྱོར་བ་ཡིན་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱོར་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའི་སྒྱོར་
བའི་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྒོ་འབྲེད་ལས། རྒྱུད་ཅིག་མའི་སྒྱོར་བ་ལ་ཡང་སྒྱོར་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་

@026A ༄། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་ཞིག །ཅེ་སྒྱུར་ཡིན་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་ཡིན་པས་བྱལ་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་

ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ༥ །རང་ལྷགས་ལ། བསོད་ནམས་མང་པོས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྱ་
མོ་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་གྱི་ཐེག་

ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ནི། དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བརྩ་
དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འགྲེལ་

པར། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཁམས་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་པ་འཐད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལོག་པར་རྟོག་པ་བརྩ་དྲུག་གོ་ །ཞེས་པའི་བར་གསུང་། འཕྲོས་ནི།
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྟོ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་
དོ། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་གཉིས།

ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་སྟོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་བདེན་པ་ཅན་གྱི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བར་འགལ་
བར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་

དག་ཏུ་བཞེད་དེ། བར་ཆད་མེད་ཕྱི་དེའི་དམིགས་པ་འཐད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་དེ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་པར་བརྩུང་བ་ལ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་ཀུན་
མཐུན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་

@026B ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དང་། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོར་བ་ལ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ལ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱབ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
གཉིས་ལ་དང་། སྤང་བྱ་རྟག་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ནི་དེ་དག་སྟོང་

བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལ་དང་། གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་གཉིས་དག་ལ་དང་། རང་སྤྱི་འཛམ་ཉིད་དང་ནི་དེ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཎྜ །གཉིས་པ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་

གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་ཡིན་ན། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དབྱ་མ་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། དངོས་སྤྱོད་པས།
ས་བོན་གྱིས་སྐྱ་གྱུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། ས་

སྐྱ་ག་གཉིས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དབྱ་མ་པ་ལ་འཕངས་པའི་སུན་འབྱིན་ནི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སུན་འབྱིན་དེ་
སུན་འབྱིན་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

ས་སྐྱ་ག་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདེན་གཉིས་འགལ་
བར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་

གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་ན། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བདེན་གཉིས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་གྲུན་ཀ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་སློ་ཅན་གྱི་གྲུན་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཚུ་སྟོར་གྱི་དམིགས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་

@027A ༄། །དམ་པར་མ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དངོས་སྒྲིབས་དབྱུ་མ་པ་ལ་འཕངས་པའི་སྟུན་འབྲིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམིགས་པ་འཐད་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་
ནས་བསྟན་པའི་གྲུན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དོན་དམ་སློ་ཅན་གྱི་གྲུན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱུ་མའི་དོན་དམ་གྱི་ཁས་ལེན་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་དངོས་སུ་སྟུན་འབྲིན་པའི་དངོས་སྒྲིབས་དབྱུ་མ་པ་ལ་
འཕངས་པའི་སྟུན་འབྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་

ཡིན་ན། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་གྲན་ཀ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ལྷ་གྱུའི་ས་བོན་གྱིས་ལྷ་གྱུ་བསྐྱེད་པར་མི་རྩས་པར་ཐལ། དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དངོས་སྤྲུལ་པས་དབྱུ་མ་པ་ལ་འཕངས་
པའི་སྤྲུན་འབྲིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་རྩས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་གྲན་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྤྲུ། ཁ་ཅིག་ གྲན་ཀ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དབྱུ་མའི་ཁས་སྒྲངས་དངོས་སུ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དབྱུ་མ་པས་
དངོས་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་བསམ་ནས།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་ཐལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དངོས་སྤྲུལ་པས་དབྱུ་མ་པ་ལ་འཕངས་པའི་སྤྲུན་འབྲིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་གྲན་
ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དབྱུ་མ་

པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། མ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྤྱིང་ཏུ་འདྲུ་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སྐབས་འདིར་བསྟན་
གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གི་

མཚན་ཉིད། ལོག་རྟོག་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྲུང་འབྱེན་དེ་ལ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་སློ་ཅན་གྱི་གྲུན་ཀ་དང་དོན་དམ་སློ་ཅན་གྱི་གྲུན་ཀ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
དབྱ་མ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ཁས་ལེན་རྟགས་སུ་བཀོད་

@027B པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་སྲུང་འབྱེན་པའི་དངོས་སྒྲ་བས་དབྱ་མ་པ་ལ་འཕངས་པའི་སྲུང་འབྱེན་དེ། ཀྱན་རྫོབ་སློ་ཅན་གྱི་གྲུན་ཀ་དང་། དབྱ་མ་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཁས་
ལེན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱན་

རྫོབ་སྲུང་འབྱེན་གཉིས་དངོས་སྒྲ་བས་དབྱ་མ་པ་ལ་འཕངས་པའི་སྲུང་འབྱེན་དེ། དོན་དམ་སློ་ཅན་གྱི་གྲུན་ཀའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སློང་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བསལ་བྱ་ལོག་
སྒྲ་ལ། ལོག་རྟོག་གིས་

བྱུང་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ལ། ལོག་སྒྲ་བ་གྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག །འདིར་བསྐྱེད་བསལ་བྱ་ལ་སྲུང་འབྱེན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ།

དེར་སྤྱན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེན་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ལས་བསྐྱུ་ན་བཞི་དང་། དེ་ལས་བསྐྱུ་ན་ལྷན་ཀའི་སྤྱན་འབྲིན་གཉིས་སུ་ངེས་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་

པའི་ཕྱི་རྩེ་སྒྲོར་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱན་འབྲིན་ནས། རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱན་འབྲིན་གྱི་བར་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བར་པ་དེར་ཐལ། བདེན་
གཉིས་རིགས་མཐུན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྱན་

འབྲིན་གཉིས་དང་། རིགས་མི་མཐུན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྱན་འབྲིན་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱན་རྩོལ་སྒོ་ཅན་དང་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་
གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ཡིན་

ན། བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟངས་དུ་འདུ་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པའི་མཆན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བདེ་
གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟངས་དུ་འདུ་མི་རུང་བར་འཛིན་

@028A ༄། །པའི་རྟོག་པ་དེ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟངས་ཏུ་འདུ་རུང་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཁ་ཅིག་མ་བྱལ་ཟེར། མ་གྲུབ་ན་
དེར་ཐལ། དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལྔ་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། ༎ ༄། སྐབས་དྲུག་པ། །གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་
ནི། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། མཐར་

གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་འདིར་
མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ལ། འཕྲོས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆེས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆེན་གྱིས་མཐར་གྱིས་སྦྱོད་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོབ་པ་དང་། མཐར་
གྱིས་ནན་ཏན་བགྱི། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་སོ། །འདིའི་སྐབས་

སྤྱ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་པ་དེར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐར་
གྱིས་པའི་བར་དུ་ག་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཆོས་དགོ་འདུན་ཚུལ་བྲིམས་གཏོང་པ་ལྷ་རྩེས་སྤྱ་དྲན་པ་དབྱུང་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབེ་བས་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྤྱ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ༥། །གཉིས་པ་མཐར་དབྱུང་པ་ལ་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རྣམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡི་ཤེས། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་

@028B ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྒྱས་སོ། །གཞན་ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་

རྣམ་པ་གོ་རིམ་དེས་ཅན་དུ་མི་སྒྲོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་

ཞིག་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་། གོ་རིམ་འཆོལ་བར་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཉིང་ངེ་འཇོན་ལ་རིམ་པ་འཆོལ་བར་
སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་

ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་
པའི་རྒྱན་མཐའི་སྒྲོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།

མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སྒྲིས་བུའི་ཐོ་རྒྱན་རྒྱུད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པའདད་ལས། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བའི་ས་མཚམས་འཆད་པའི་ཆོ། ས་མཚམས་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་སྒྲ་
ལོགས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བྱིན་དུག་གང་རུང་ཡིན་ན། མཐར་གྱི་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་
དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །

@029A ༄༄༅། །དེ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྒྲུའོ། །ཁ་ཅིག

རྗེས་དྲན་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྲ། ཁ་ཅིག། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བཅར་ན། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་རྩ་ལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་

ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བཅར་ན། སྤྱ་གྲུ་བདེན་སྟོང་སྤྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱ་གྲུ་བདེན་སྟོང་སྤྱ་
མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་

ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ །རང་གི་ལུགས་ལ། ཆོས་བདུ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་
བསྒྲོམ་པའི་རིགས་སུ་གནས་ཤིང་

སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་པའི་མཚན་ཉིད། མེད་ཀྱི་གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་
ཐལ། སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་དེའི་མཚན་

@29B ཉིད་གང་ཞིག་ །ལུགས་རྣམ་གཞག་གི་མཐའ་དཔྱེད་དུ་དེ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་གཅིག་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་
གྱི། དེ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཆར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་མེད་

ངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་

མེད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་སེ་སེའི་རྣམ་པར་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གཅིག་ཏུ་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
རྣམ་པར་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་

པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་ཤེས་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་གྲངས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རྣམ་ཐོགས་
སྒྱོར་པ་ཡིན་ན། མཐར་གྱིས་སྒྱོར་བ་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ར་མ་བྱལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་ཐོགས་སྒྱོར་པའི་རྗེས་སུ་མཐར་གྱིས་སྒྱོར་བ་
བསྟན་པ་དེ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་

པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་མཐར་གྱིས་སྒྱོར་བར་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །མཏུ་གྱིས་སྒྱོར་བ་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པས་བྱལ་པར་ཐལ།

ཚུམ་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེ། མཏུ་གྱིས་སྒྱོར་བས་མཁྱེན་གསུམ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་
གོ། །སྐབས་དུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ༥། །༩༩།སྐབས་བདུན་པ་

@30A ༄། སྐྱོར་བ་ཤད་པ་ལ་བཞི། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་བ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི། མཚན་ཉིད་མེད་པའི། གཉིས་སྤྱུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་བ་བཤད་པའི། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དཔེ་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་བཞི་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་བར། ལྷགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོར། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀྱན་
གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅིས་སོགས་གསུང་། འཕྲོས་ནི།

བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱོད་པ་གཅིག་གིས་པར་ཕྱིན་བྱུག་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲིས་བྱས་ཟོ་རྒྱན་རྒྱུད། །ཅིས་
སོགས་ཀྱང་བཞིས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི། འབྲེལ་

པར། དཔེར་ན་སྒྲིས་བྱས་དོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་ན། །ཞེས་སོགས་གསུང་། ཆོག་དོན་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཅད་མེད་ལས་ལ་གནས་པའི་བྱུང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རིགས་

ནམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྱུར་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་ཡི་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་དུག་རེ་རེས་ཀྱང་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞག་མེད་གྱི་ཆོས་གྱི་རིགས་ཀྱན་

བསྐྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་དངོས་གྱི་དོན་དང་། གཉིས་པ་དེའི་དཔེ་ནི། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཟོ་རྩུན་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་སྐྱེས་བྱས་རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་འགྲུལ་བ་ལྟར་ངེས་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ༥། གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི། གང་

@30B ཆོ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞེས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི། གང་གི་ཆོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་གཉིན་པོ་བསྐྱོམས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན།
ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། འཕྲོས་ནི། དེ་བུང་

སེམས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་གནས་པས་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས་སོ། ཆོག་དོན་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཉིན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོམ་པ་གང་གི་ཆོ་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་

ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་

ལ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ། གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་
ཡིས། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞེས་སྟོན་ཏེ། དོན་ནི། སྤྱོན་

ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གོམས་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། འཕྲོས་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉི་བར་ལོན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལ་གནས་ཤིང་སྤྱོད་པ་
ཡོངས་སུ་གཏོང་། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། ཆོག་དོན་ནི།

རྒྱལ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མངུ་བྱུག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པར་ཕྱིན་བྱུག་གི་སྒྱུད་པ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་གོམས་པའི་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐག་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཎ། །བཞི་པ་གཉིས་ས་

@031A ༄༄༅། །མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་ནི། མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀླང་བ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། དོན་ནི། ཡུན་རིང་མེ་ཞིག་ནས་བར་ཆད་མེད་པར་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་
སྒྱུར་བ་ལ་གོམས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་

གསུངས་ལ། འཕྲོས་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྱུད་པའི་ཆོ། མི་ལམ་མི་མཐོང་མི་ལམ་མཐོང་བ་མི་མཐོང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་སོ། །ཆོག་དོན། རྒྱལ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་

ཅིག་སྒྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་མཐོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་རབ་ཁང་གིས་སོགས་དང་ནི་དེ་

མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་རྒྱས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར་རོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ སྐད་ཅིག་སྒྱོར་བ་བཞི་པོ་འགལ་ལོ་ཟེར་
ན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་བཞི་པོ་ངོ་བོ་

གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱོར་བ་ཡིན་ན། རྒྱུ་མཐའི་སྐད་ཅིག་
སྒྱོར་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན།

རྒྱུ་མཐའི་སྒྱོར་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྐྱབ་ཟེན། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །མ་བྱུང་བ་ཟེར།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་དང་། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་

@031B དང་། ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཟེར་ན། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གིས་བསྐྱུས་པར་ཐལ། སྐད་
ཅིག་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། །རྩ་བར།

བསྐྱུས་དོན་དུག་གི་སྐབས་སུ། དེ་མཐའ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་ནས་བྱུང་པར་དུ་འབྱོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་

ལོ། །ཁ་ཅིག །ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་བ་མ་
ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད།

ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡིན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེར་ཐལ།

མཚོན་བྱ་གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གྲུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་
ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་

@032A ༄། །བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་གཉིས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས་གྲི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་
རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༙།

རང་གི་ལུགས་ལ། རྩོལ་བ་རེ་རེའི་བྱེད་པ་ལ་བཏེན་ནས་མ་བྱེད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གོ་རིམ་མ་འཛོལ་བར་སྒྲོམ་རྒྱས་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་གིས་བསྐྱུས་
པའི་ཡེ་ཤེས། སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བའི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བཞི། མཚན་གཞི་ནི། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྣམས་བྱ་རྩོགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་དང་
པོ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་

རྣམས་ཚུལ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲོར་བ་གཉིས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྩོགས་རྒྱས་པའི་སྐད་
ཅིག་སྒྲོར་བ་གསུམ་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་

འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བྱེད་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྒྱས་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོར་བ་བཞི་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་
གཉིས་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་

ཞིང་། བྱི་མ་གཉིས་ཡུལ་རྟོགས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། ༥ །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ།
རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག

སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲལ། ཁ་ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་
ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོར་བ་ཡིན་

@032B པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཁྲལ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྟོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོར་བ་
མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཁྲལ།

འདོད་མི་རྒྱས་སོ། །ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་བྱ་
རྟོགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྲལ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་
རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཐའི་སྟོར་བའི་ལམ་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བསྐྱས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ན་མ་བྲལ། འདོད་
ན། བྲོད་ལས་བྲལ་པར་དུ་བྱུང་པའི་སྟོབ་

བའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོར་བ་ཡིན་ན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཁས་པ་དབྱེས་པའི་

མཆོད་སྒྲིན་ལས་སྐབས་ལྔ་པ་དྲུག་པ་བདུན་པ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་མཐའ་དཔྱོད་བྱང་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །།ཞེས་པའི་གསུང་པར་འདི་བཞིན་སེར་སྤྲད་ཟླ་ཚང་གི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་
པོ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཡིག་ཆའི་དཀའ་

@033A ༄། །གནད་མདོར་བསྟུས་ན་མས་སྟོས་བཤད་དང་། ཁ་སྐོང་། མཐའ་དཔྱོད། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁས་ལེན་མི་གསལ་བ་རྣམས་འདིར་གསལ་ཡོད་པར་བརྟེན་སྤྲུས་སྟོ་གསལ་
བ་རྣམས་ནས་ཡིག་ཆ་དང་བྱང་སྟེལ་གསན་སྟོང་མཛད་ཟུས་དང་། མཁོ་གནད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་རུང་། གསུང་བར་

ཅོ་ནི་དགོན་ཆེན་དུ་བཞུགས་པ་དུས་འགྱུར་དབང་གིས་སྤར་ནས་མི་བཞེས་ཟིན་འདུག་པས་ད་ཕན་སྟོབ་གཉེར་བའི་ཁྲོད་དུ་ཡིག་ཆ་དགོན་གཤེས་ཟླ་ཚང་མཁན་པོ་རྒྱལ་ཚོ་སྟོབ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་དང་། དགོ་བཤེས། སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ནས་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚང་གསུང་བར་ཞིག་འགྲུབ་ཐབས་བྱགས་གཉེར་ཆེ་བ་དང་བཅས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་

ཀྱན་པན་བདེའི་ཙ་བ་ཡ་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྟུག་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཆེད་སེར་སྤྲད་གཞུང་པ་བྲ་སྟུ་བཅར་མཁན་དྲུང་ཏུ་སྒྲ་མ་རོང་ནམ་
སྤས་པ་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བཟང་ཤག་ཚང་ནས་ལྷག་བསམ་ནམ་པར་དག་པས་རྒྱ་སྟོར་འདུ་འགོད་ཀྱིས་གོང་གསལ་ཡིག་ཆ་ཙོ་ནེའི་པར་རྟིང་ཁྱུངས་དག་རང་ལམ་ཕྱི་བྱས་

ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷགས་པོ་སྟག་ལོར་གསུང་པར་དུ་ལེགས་བསྟན་ཐོག་གྲ་ཚང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཛོད་དུ་བཞུགས་སོགས་ལ་བའོ།། །།འདིར་འབད་དག་བའི་ས་བོན་ལེགས་སྤིན་
ཐུབ་པའི་རིང་ལུགས་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན། །བསྟན་འཛིན་རྐང་དུག་བྱེ་བ་ནམ་ཙེན་ཀྱན་

དགའི་མེ་ཏོག་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས། །ན་མོར་ལམ་བཟང་འབྲས་བུའི་ཁྱུང་ཆེན་བསྟན་མྱིད་འགྲོ་པན་བྱུངས་སུ་དྲད། །སྒྲ་མེད་ཞི་བའི་གྲིབ་བསིལ་སྟུམ་པོར་འགྲོ་བ་མ་ལུས་དབུགས་འབྱིན་
ཤོག ། །སཏྲ་མཆྐལྲི། །